

Risâle-i Nur'da yaratılış sırları

Muzaffer Durak: "İmam-ı Mübîn ile Kitâb-ı Mübîn'in mahiyeti üzerinde durur musunuz? Bu kavramları bilmek bize ne kazandırır?"

Kur'ân'da: "Biz her şeyi İmam-ı Mübîn'de takdîr ettik" 1 buyrulur. Bir diğerk âyette ise: "Size Allah'tan bir Nûr ve Kitâb-ı Mübîn geldi" 2 buyruluyor.

Âyetlerde; her şeyin kendi muhtevâsında takdir edildiği, yazıldığı, sayıldığı, hesap edildiği bir İmâm-ı Mübîn ile, bu takdirden sonra, yine Cenâb-ı Hak tarafından gönderilen, indirilen, verilen, îcad edilen bir Nûr ve bir Kitâb-ı Mübîn'den bahsediliyor. Kur'ân bir başka âyette ayrıca, İmam-ı Mübîn'in levhası olan Levh-i Mahfuz'u da nazara veriyor.³

Kitab-ı Mübîn'den, İlâhî Kelâm noktasında Arş-ı Azam'dan gelen Kur'ân-ı Hakîm'i; İlâhî Kudretin taalluk ve tecellîsi noktasında da bu büyük kâinât kitâbını anlamalıyız. Çünkü Cenâb-ı Hakk'ın Kelâm sıfatının tecellîsi Kur'ân-ı Hakîm; Kudret sıfatının tecellîsi de bu şehâdet ve gayb âlemi dediğimiz kâinâttır.⁴ Bedüzzaman'ın tarifine göre Kur'ân, bu büyük kâinât kitâbının tercümânı ve müfessiridir.⁵

Öncelikle kitab-ı mübin ile imam-ı mübin kavramları, yaratılış sırları ile dolu önemli iki kavramdır. Bu kavramları öğrendikçe, Allah'ın kâinatı nasıl bir sistemle tanzim ettiğini birazcık kavramış oluruz.

İmam-ı Mübîn'in, Allah'ın ilim ve emrinin bir kısmına bir unvân olduğunu beyan eden Üstad Saîd Nursî, bu ıstılâhın şehâdet âleminde ziyâde gayb âlemine baktığını, zaman olarak şu ândan ziyâde geçmiş ve geleceğe nazar ettiğini, her şeyin görünen varlığından ziyâde aslına, nesline, köklerine ve tohumlarına baktığını ve topyekûn vâki olacaklar için Allah'ın takdir buyurduğu mukadderâtın bir defteri hüviyetinde bulunduğunu kaydediyor.⁶ Üstad Hazretleri bu tanımını yine kendisi şöyle açıklıyor: Her şeyin kökü, aslı ve başlangıcı gâyet san'atlı ve muntazam bir şekilde eşyanın vücudunu, hayatını ve gelişimini netice veriyor. Bundan anlaşılıyor ki, her şey Allah'ın ilim düsturlarını içine alan bir defter ile tanzim ediliyor. Eşyanın neticeleri, nesilleri ve tohumları ise ileride gelecek mevcûdâtın programlarını ve fihristelerini içerdiğinden, elbette Allah'ın emrinin bir küçük mecmuâsı hükmünde olmaktadır. Meselâ çam çekirdeği Allah'ın tekvînî emirlerini ihtivâ eden bir küçük program hükmündedir. Hattâ her çekirdeğin, tekvînî emirlerin cisimleşmiş bir versiyonu olduğu da söylenebilir.

Çekirdek ile ağaç arasındaki vazgeçilmez ve kopmaz ilişkiyi kâinât çapında

büyütecek olursak; İmam-ı Mübîn'in, kâinâtın bir büyük çekirdeği, yani geçmiş, gelecek ve gayb âlemi etrafında dal budak salan yaratılış ağacının bir büyük mukadderât programı ve bir büyük fihristesi olduğunu söyleyebiliriz. Bu mânâda İmam-ı Mübîn, Allah'ın varlıklar için takdir buyurduğu kaderin bir defteri ve bir düstur mecmuâsıdır. Bu düsturların imlâsı, bu programın icrâsı ve bu kader defterinin hükmü ile, zerreler eşyanın vücudundaki hizmetlerine ve hareketlerine sevk edilmektedir.

Bedüzzaman hazretlerine göre Kitâb-ı Mübîn ise, gayb âleminden ziyâde şehâdet âlemine bakar. Yani geçmiş ve gelecekte ziyâde şu anki zamana nazar eder. Yani Allah'ın ilim ve emrinden ziyâde, kudret ve irâdesinin bir unvânı, bir defteri ve bir kitâbıdır. İmam-ı Mübîn kader defteri ise, Kitâb-ı Mübîn kudret defteridir. Yani her şeyin vücudundaki, mâhiyetindeki, vasıf ve hallerindeki eksiksiz san'at ve intizam gösteriyor ki, bir Kâmil Kudretin düsturları ile, her şeye hükmü geçen bir İrâdenin kânûnları ile vücud giydiriliyor; sûretleri tayin ve teşhis ediliyor, muayyen bir miktar ve hususî bir şekil veriliyor. Allah'ın Kudret ve İrâdesinin küllî ve kapsamlı bir kânûn mecmuâsı ve büyük bir defteri vardır ki, her bir şeyin hususî vücutları ve sûretleri ona göre biçiliyor, dikiliyor ve giydiriliyor. Ehl-i gafletin "tabiat" dedikleri şey, bu İlâhî kânundan başka bir şey değildir.

Zaman hakîkatına kâinât çapında bir tanım getiren Bedüzzaman; zamanın, sâbit ve dâim olan Levh-i Mahfûzun, değişken olan Levh-i Mahv ve İspatta, yani varlıklar âleminde, yani ölüme, hayata, varlığa ve yokluğa sürekli mazhar olan eşya üzerinde bir değişken defter ve bir yazar-bozar tahtadan ibâret olduğunu beyan eder. Bir başka ifâdeyle, İmam-ı Mübîn'in imlâsı, hükmünün icrâsı ve programının uygulanması demek olan Kitâb-ı Mübîn üzerindeki bu imlâ ve kitâbetin, yani bu icrâ ve uygulama sahifesinde yazılan kader yazılarının mürekkebi zamandır.⁷

Maddenin yapı taşı olarak tanıdığımız atomun hareketleri ise Saîd Nursî hazretlerinin nazarında, kudret kalemi tarafından, kâinat kitabındaki âyetlerin yazımı esnasında meydana gelen ihtizaz, cevelân, cereyan, akım ve titreşimden ibârettir; yoksa, maddecilerin zannettikleri gibi tesadüf oyuncağı değildir.⁸ Bu titreşimin, bu akımın, bu cereyanın, bu cevelânın ve bu baş döndürücü hareketin binler hikmetlerinden bir hikmeti ise, zerreleri ve atomları nurlandırmak suretiyle âhiret âlemine lâyük olmalarını sağlamaktır, hayata âşinâ kılmak ve manidar yapmaktır.⁹

Dipnotlar:

1- Yâsîn Sûresi, 36/12;

2- Mâide Sûresi, 5/15;

3- Burûc Sûresi,85/22;

4- Sözlür, s. 471;

5- İşârâtü'l-İ'câz, s. 15;

6- Mektûbât, s. 40;

7- Mektûbât, s. 41;

8- Sözlür, s. 504;

9- Sözlür, s. 510.